

P6_TA(2005)0529

Wykorzystanie terytorium krajów europejskich przez CIA w celu transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie domniemanego wykorzystania terytorium krajów europejskich przez CIA w celu transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 6 i 7 Traktatu UE,
 - uwzględniając art. 2, 3, 5 i 6 Europejskiej Konwencji Ochrony Praw Człowieka i Praw Podstawowych,
 - uwzględniając art. 1, 4, 19, 47 i 48 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 2, 3 i 11 Konwencji w sprawie Zakazu Stosowania Tortur oraz Innego Okrutnego, Nieludzkiego lub Poniżającego Traktowania albo Karania,
 - uwzględniając pytania pisemne E-2203/05 i E-2204/05 złożone przez Martine Roure, Giovanniego Claudio Favę i Wolfganga Kreissl-Dörflera (PSE) w dniu 9 czerwca 2005 r. skierowane do Komisji Europejskiej i Rady w sprawie przypadków „nadzwyczajnego wydawania zbiegów” na terytorium Unii Europejskiej,
 - uwzględniając dialog transatlantycki UE-USA, w szczególności szczyt UE-USA w dniu 20 czerwca 2005 r. oraz ogłoszone deklaracje UE i USA w sprawie walki z terroryzmem oraz w sprawie demokracji, wolności i praw człowieka,
 - uwzględniając postanowienia zawarte w porozumieniu UE-USA w sprawie ekstradycji⁽¹⁾ i dwustronnej pomocy prawnej⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 103 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że terroryzm stanowi jedno z największych zagrożeń dla społeczeństwa UE i jej wartości,
- B. mając na uwadze, że 2 listopada 2005 r. *Washington Post* wystąpił z zarzutami, że CIA przetrzymywała i przesłuchiwała osoby podejrzane o terroryzm w tajnych obiektach w Europie Wschodniej, w ramach globalnego systemu transportu, więzienia i przesłuchań znanego jako „nadzwyczajne wydanie zbiega” (potocznie „przesyłka specjalna”), ustanowionego po atakach z 11 września 2001 r. i działającego poza jakąkolwiek kontrolą sądową i niezależnie od wymogów ekstradycji;
- C. mając na uwadze, że współpraca w dziedzinie wywiadu pozostaje w gestii państw członkowskich i ich stosunków dwustronnych i wielostronnych;
- D. wyrażając obawy w związku z tym, że w kontekście walki z międzynarodowym terroryzmem prowadzonej od 9/11, mogło dojść do naruszenia podstawowych przepisów prawa europejskiego i międzynarodowego;
- E. mając na uwadze zarzuty, jakoby pewne osoby podejrzewane o terroryzm przetrzymywane były przez USA i inne państwa jako „więźniowie-duchy”, co oznacza, że mogły one zostać porwane i być przetrzymywane w odosobnieniu bez zapewnienia im jakichkolwiek praw, ani dostępu do obrońcy lub Czerwonego Krzyża/Czerwonego Półksiężycza;
- F. mając na uwadze, że tego typu więźniowie mogą być poddawani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu oraz torturom;
- G. mając na uwadze, że w kilku państwach członkowskich rozpoczęto śledztwo sądowe, parlamentarne lub urzędowe mające na celu zbadanie zarzutów co do roli CIA w uprowadzeniu, a następnie przewożeniu i nielegalnym przetrzymywaniu owych „więźniów-duchów”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 181, z 19.7.2003, str. 27.

⁽²⁾ Dz.U. L 181, z 19.7.2003, str. 34.

Czwartek 15 grudzień 2005

- H. mając na uwadze, że tego rodzaju śledztwa, jak również informacje ujawnione przez prasę oraz raporty organizacji pozarządowych, takich jak Human Rights Watch, ujawniły kody i dane samolotów i obiektów lotniczych rzekomo wykorzystywanych przez CIA do przewożenia osób podejrzanych w ramach operacji „nadzwyczajne wydanie zbiega”, z uwzględnieniem obiektów takich jak w Aviano we Włoszech, w Ramstein w Niemczech oraz w Kogalniceanu w Rumunii, znajdujących się na terytorium Unii Europejskiej i jej przyszłych Państw Członkowskich;
- I. mając na uwadze, że udzielanie pomocy lub wsparcia przedstawicielom innych państw w działaniach prowadzących do potajemnego pozbawienia wolności i stosowania tortur, z uwzględnieniem pomocy w zakresie transportu lotniczego i wykorzystania obiektów lotniczych, stanowi również naruszenie art. 3 i art. 5 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;
- J. mając na uwadze, że dnia 21 listopada 2005 r. Sekretarz Generalny Rady Europy wszczął śledztwo w sprawie tych zarzutów zgodnie z art. 52 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zwracając się do 45 rządów państw będących członkami tej Konwencji o udzielenie odpowiedzi do dnia 21 lutego 2006 r.;
- K. mając na uwadze, że sprawa ma konsekwencje prawne, moralne oraz w wymiarze bezpieczeństwa dla prowadzenia walki przeciw terroryzmowi, który Unia Europejska zobowiązała się zwalczać i przewyciężyć;
- L. mając na uwadze, że Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy wyznaczyło do prowadzenia swego śledztwa sprawozdawcę Dicka Marty'ego;
- M. mając na uwadze, że przeprowadzenie pełnego śledztwa w sprawie wszelkich zarzutów o naruszenie przez USA praw człowieka i zasad praworządności oraz współdziałania rządów europejskich jest sprawą najwyższej wagi, ze względu na bardzo poważne tego konsekwencje dla poszanowania praw podstawowych w Unii Europejskiej;
1. potwierdza swoją determinację w walce przeciwko terroryzmowi, lecz podkreśla, że walki tej nie da się wygrać rezygnując z tych właśnie zasad, które terroryzm pragnie zniszczyć, szczególnie zaś, że w żadnym przypadku nie można zaniechać ochrony praw podstawowych;
 2. wyraża przekonanie, że walkę z terroryzmem należy prowadzić środkami zgodnymi z prawem, oraz że ten nowy rodzaj wojny należy wygrać przestrzegając prawa międzynarodowego, przy przyjęciu odpowiedzialnej postawy przez rządy oraz opinię publiczną;
 3. zdecydowanie potępia wszelkie stosowanie tortur, z uwzględnieniem okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania;
 4. przypomina, że art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej zobowiązuje Unię i Państwa Członkowskie do poszanowania praw podstawowych gwarantowanych przez Europejską Konwencję Praw Człowieka i wynikających ze wspólnej tradycji konstytucyjnej Państw Członkowskich oraz że zobowiązania międzynarodowe, podobnie jak te wspólne zasady, zakazują stosowania tortur;
 5. przypomina, że art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej przewiduje, że w przypadku poważnego i trwałego łamania praw podstawowych przez Państwo Członkowskie lub groźby, że to nastąpi, Rada ma możliwość zawieszenia pewnych praw tego państwa, w tym prawa do głosu w Radzie zgodnie z tym, o czym przypominał niedawno wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Franco Frattini;
 6. wyraża swoje głębokie zaniepokojenie zarzutami dotyczącymi roli CIA w nielegalnym uprowadzaniu, przewożeniu, tajnym przetrzymywaniu i torturowaniu osób podejrzanych o terroryzm, jak również rzekomego rozmieszczenia tajnych więzień na terytorium Unii Europejskiej, państw do niej przystępujących i kandydujących;
 7. podkreśla, że pełna przejrzystość i wzajemne poszanowanie podstawowych zasad prawnych ma zasadnicze znaczenie dla dalszego wzmocnienia stosunków pomiędzy UE i USA oraz współpracy w walce przeciwko terroryzmowi;
 8. z zadowoleniem przyjmuje śledztwo Rady Europy w sprawie tych zarzutów i wzywa wszystkie Państwa Członkowskie do niezwłocznego przekazania wszelkich użytecznych informacji w tym zakresie;

Czwartek 15 grudzień 2005

9. wzywa Radę i Komisję do wyjaśnienia kwestii doniesień prasowych dotyczących porozumienia z roku 2003 pomiędzy Unią Europejską i Stanami Zjednoczonymi przyznającego USA dostęp do „specjalnych” ułatwień tranzytowych;
10. wzywa wszystkie zainteresowane rządy do podjęcia wszelkich wysiłków w celu przeprowadzenia dochodzenia w sprawie poczynionych zarzutów oraz dostarczenia Komisji i Radzie Europy wszystkich koniecznych informacji;
11. wierzy, że równoległe do śledztwa prowadzonego przez sprawozdawcę Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, Dicka Marty’ego, oraz czerpiąc z tego śledztwa, Parlament musi przeprowadzić własne śledztwo parlamentarne, co najmniej za pośrednictwem komisji tymczasowej powołanej na mocy art. 175 Regulaminu PE, wykorzystując przy tym doświadczenie swych sieci ekspertów w dziedzinie praw podstawowych, w celu zbadania między innymi:
- czy CIA była zamieszana w operacje „nadzwyczajnego wydawania” „więźniów-duchów” przetrzymywanych w odosobnieniu bez zapewnienia im jakichkolwiek praw ani dostępu do obrońcy, poddanych okrutnemu traktowaniu i torturom oraz przewożonych w ramach terytorium Unii Europejskiej, również drogą powietrzną, jak również przetrzymywania więźniów w tajnych więzieniach;
 - czy tego rodzaju działania mogłyby zostać uznane za legalne na terytorium Unii Europejskiej, na mocy art. 6 Traktatu UE, art. 2, 3, 5 i 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz porozumienia UE-USA w sprawie ekstradycji i dwustronnej pomocy prawnej w sprawach karnych;
 - czy obywatele UE lub jej mieszkańcy posiadający prawo pobytu znajdowali się wśród osób zamieszanych w operacje „nadzwyczajne wydanie zbiega”, nielegalne przetrzymywanie lub tortury w kontekście zarzutów dotyczących tajnych operacji CIA na terytorium UE;
 - czy państwa członkowskie, urzędnicy państwowi lub osoby występujące w charakterze urzędowym, poprzez działanie lub zaniechanie, były zamieszane bądź współdziałały, w sposób świadomy lub nieświadomy, w nielegalnym pozbawianiu ludzi wolności, w tym w wydawaniu zbiegów oraz w przewożeniu, przetrzymywaniu lub torturowaniu zatrzymanych;
12. jest gotowy do otwarcia procedury na mocy art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej, w przypadku, gdyby dochodzenie potwierdziło zarzuty, że którekolwiek Państwo Członkowskie udzieliło pomocy, poprzez działanie lub zaniechanie, osobom prowadzącym tego rodzaju działania na zlecenie innych rządów;
13. wzywa Radę Europejską, do omówienia tych kwestii na posiedzeniu w dniach 16-17 grudnia 2005 r., i zwraca się do obecnej brytyjskiej oraz następnej austriackiej prezydencji UE, aby wraz z Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Josepem Borrellem, nawiązały jak najszybciej konieczne kontakty z Sekretarzem Stanu USA Condoleezą Rice, Kongresem Stanów Zjednoczonych, parlamentami krajowymi oraz Radą Europy;
14. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom Państw Członkowskich oraz państw przystępujących i kandydujących do UE, Radzie Europy oraz obydwu izbom Kongresu Stanów Zjednoczonych.

P6_TA(2005)0530

Bułgaria

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie stanu przygotowania Bułgarii do przystąpienia do Unii Europejskiej (2005/2204(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat Akcesyjny Republiki Bułgarii i Rumunii do Unii Europejskiej podpisany w dniu 25 kwietnia 2005 r.,
- uwzględniając rezolucje i sprawozdania Parlamentu Europejskiego w tej sprawie sporządzone od czasu rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych,
- uwzględniając wnioski Prezydencji ze szczytu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 16-17 grudnia 2004 r.,